

Anonymiseret version

Oversættelse

C-428/23 – 1

Sag C-428/23

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

11. juli 2023

Forelæggende ret:

Bundesgerichtshof (Tyskland)

Afgørelse af:

13. juni 2023

Sagsøger, revisionsappellant og revisionsindstævnt,

ROGON GmbH & Co KG

MVI Management GmbH

DC

Sagsøgt, revisionsindstævnt og revisionsappellant:

Deutscher Fußballbund e. V. (DFB)

[Udelades]

BUNDESGERICHTSHOF (forbundsdomstol)

KENDELSE

[udelades]

I sagen mellem

1. ROGON GmbH & Co KG, Frankenthal (Tyskland),
2. MVI Management GmbH, Mondsee (Østrig),

DA

3. DC, [udelades],

sagsøger, revisionsappellant og revisionsindstævnt,

[udelades]

mod

Deutscher Fußballbund e. V. (DFB), Frankfurt am Main (Tyskland),

Sagsøgt, revisionsindstævnt og revisionsappellant

[udelades]

Har Kartellsenat des Bundesgerichtshofs (afdelingen for kartelsager ved Bundesgerichtshof (forbundsdomstol)) efter retsmødet den 28. februar 2023 [udelades]

afsagt følgende kendelse:

Sagen udsættes.

Den Europæiske Unions Domstol forelægges følgende spørgsmål om fortolkningen af artikel 101, stk. 1, TEUF til præjudiciel afgørelse:

1. I relation til et sportsforbunds regelsæt, som er rettet mod forbundets medlemmer, og som regulerer modtagelsen af ydelser fra virksomheder uden for forbundet på et marked i et i forhold til forbundets aktiviteter forudgående led, finder de principper da anvendelse, som EU-Domstolen har opstillet i dommene i henholdsvis »Wouters«-sagen (af 19.2.2002 – C-309/99) og »Meca Medina«-sagen (af 18.7.2006 – C-519/04 P), og hvorefter følgende gælder ved anvendelsen af forbuddet mod karteller:
  - Det skal tages i betragtning, i hvilken overordnet sammenhæng den pågældende vedtagelse har fundet sted eller har virkning, herunder særligt hvilke mål der søges nået med vedtagelsen,
  - og det skal endvidere undersøges, om de konkurrencebegrænsende virkninger, der er forbundet med vedtagelsen, er nødvendige for at nå det omtalte mål,
  - og om de står i et rimeligt forhold til disse mål (herefter »Meca Medina-testen«)?
2. Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende: Skal Meca Medina-testen i dette tilfælde anvendes på alle reglerne i dette regelsæt, eller afhænger dette af materielle kriterier, såsom hvor nært

eller fjernt fra forbundets sportslige aktivitet den enkelte regel befinder sig?

Præmisser:

- 1 I. Parterne er uenige om kartelretlige undladelsespåbud i forbindelse med et af sagsøgte udstedt regulativ for spilleragenter (herefter »RfSV-regulativet«).
- 2 Den første sagsøger er en af de førende konsulentvirksomheder for unge talenter og professionelle fodboldspillere i Tyskland. Denne sagsøgers virksomhed omfatter bl.a. rådgivning i forbindelse med professionelle fodboldspillers transfers og kontraktforlængelser. Den tredje sagsøger er konsulentvirksomhedens grundlægger og administrerende direktør. Den anden sagsøger er en juridisk person i henhold til østrigsk lov, hvis forretningsvirksomhed også er rettet mod spilleragentvirksomhed. Spilleragenter kan både blive engageret af spillere, der leder efter en klub, og af klubber, der ønsker at sælge en spiller («salg af spillere») eller at købe en spiller («køb af spillere»).
- 3 Sagsøgte er det styrende organ for 27 tyske fodboldforbund med ca. 25 000 klubber og mere end syv millioner medlemmer. Organisatorisk indgår sagsøgte i en forbundspyramide under Det Internationale Fodboldforbund (FIFA).
- 4 Fodboldkampe i de to øverste professionelle ligaer (Bundesligaen og 2. Bundesliga) afholdes i henhold til § 16a i sagsøgtes vedtægter af Deutsche Fußball Liga (DFL e. V.). DFL e. V. er en sammenslutning af klubberne i de to øverste tyske professionelle ligaer. Fodboldkampe i den ligeledes professionelle 3. Bundesliga afholdes af sagsøgte selv. Andre ligaer er organiseret af de regionale fodboldforbund. Klubber, som deltager i afholdelsen af fodboldkampe i Bundesligaen eller i 2. Bundesliga, er som almindelige medlemmer af DFL e. V. bundet af sagsøgtes vedtægter og de bindende regelsæt. Spillerne skal, for at være berettiget til at spille i Bundesligaen eller 2. Bundesliga, underskrive en licensaftale med DFL e. V., som også forpligter dem til at overholde forbundets regler. Som medlem af FIFA er sagsøgte underlagt FIFA's regler og forpligtet til at implementere FIFA's beslutninger.
- 5 Efter FIFA's vedtagelse af et regulativ om samarbejde med spilleragenter vedtog sagsøgte det regulativ, der trådte i kraft den 1. april 2015. Regulativet henvender sig til klubber og spillere, som er forpligtet over for sagsøgte til at overholde reglerne. Det regulerer spilleres og foreningers brug af agentydelse i forbindelse med indgåelse af professionelle spillerkontrakter og transferaftaler. Blandt andet er følgende fastsat:
  - en registreringspligt for agenter, jf. § 2, nr. 3, og § 3, nr. 2 og 3 i RfSV-regulativet (herefter »registreringspligt«);
  - afgivelsen af en agenterklæring, som fastsætter, at agenten underkaster sig forskellige vedtægter, regulativer og forskrifter fra FIFA, sagsøgte og DFL e. V., herunder forbundets jurisdiktion, jf. § 2, nr. 2, og § 3, nr.

- 2, [og] 3, i RfSV-regulativet samt bilag 1 og 2 [hertil] (herefter »underkastelsespligt«);
- den yderligere forpligtelse for en fysisk person ved registrering af juridiske personer, jf. bilag 2 til RfSV-regulativet (herefter »tillægsforpligtelse for juridiske personer«);
  - et forbud mod agentens deltagelse i foreningens fremtidige transferprovenuer i forbindelse med spillerkøb, jf. § 7, nr. 3, i RfSV-regulativet (herefter »forbud mod at modtage provision for efterfølgende transfers«);
  - et forbud mod at modtage provision for formidling af mindreårige spillere, jf. § 7, nr. 7, i RfSV-regulativet;
  - en pligt til at offentliggøre vederlag og betalinger til agenter, jf. § 6, nr. 1, i RfSV-regulativet (herefter »offentliggørelsespligt«).
- 6 Tilsidesættelse af regulativet kan sanktioneres som usportslig optræden (jf. § 9 i RfSV-regulativet). I bilaget til regelsættet er der fortrykte formularer til den agenterklæring, der skal indsendes.
- 7 DFL GmbH, der er et datterselskab, som DFL e. V. er enejer af, sendte den 12. januar 2018 cirkulære nr. 62 til klubbernes ledere og selskaberne i Bundesligaen og 2. Bundesliga for bl.a. at informere dem om aftaler om salg af spillere. Det fremgik af cirkulæret, at der kan indgås aftale om vederlæggelse med et fast engangsbeløb eller en trindelt betaling i forhold til den transferkompensation, der er opnået på grundlag af spillersalgssydelsen, men at vederlaget dog ikke må komme i nærheden af en procentvis deltagelse (i det følgende benævnt »beregning af vederlag i henhold til cirkulære nr. 62«).
- 8 Sagsøgerne anfægter med deres unkladelsespåstande registreringspligten (første påstand), underkastelsespligten (anden påstand), tillægsforpligtelsen for juridiske personer (tredje påstand), forbuddet mod at modtage provision for efterfølgende transfers (fjerde påstand), vederlagsberegningen i henhold til cirkulære nr. 62 [femte påstand og femte påstand, litra a)], forbuddet mod at modtage provision for formidling af mindreårige spillere (sjette påstand) og offentliggørelsespligten (syvende påstand). De påberåber sig primært forbuddet mod karteller.
- 9 Landgericht (regional ret i første instans) gav delvist sagsøgerne medhold i deres påstande. Den nedlagde i overensstemmelse med den anden påstand, for så vidt som agenterne med henblik på at muliggøre sanktionering af tilsidesættelser skal underkaste sig FIFA's og DFB's foreningsjurisdiktion, og i overensstemmelse med tredje påstand unkladelsespåbud over for sagsøgte. Retten gav ikke sagsøgerne medhold i den resterende del af sagens påstande.
- 10 Efter sagsøgernes indgivelse af appel til Oberlandesgericht (regional appeldomstol) gav denne sagsøgerne medhold i et større omfang. Den pålagde

samlet set sagsøgte kun at registrere agenter, hvis de underkaster sig de af FIFA's, sagsøgte og DFL e. V.'s bestemmelser, som relaterer sig til udøvelsen af agentvirksomhed (anden påstand). Retten dømte endvidere sagsøger til at afholde sig fra at overdrage DFL e. V. eller en anden kontrahent afholdelsen af kampe i en fodboldliga, hvilket kunne gøre det muligt for kontrahenten at begrænse klubbernes mulighed for at aftale formler til beregning af provisioner, der procentvist henviser til indtægter ved videresalg af spillere [femte påstand, litra a)]. Retten gav hverken medhold i den resterende del af sagsøgernes appel eller i sagsøgte kontraappel.

- 11 Med appellen, som Oberlandesgericht (regional appeldomstol) har antaget til realitetsbehandling, fastholder sagsøgerne deres øvrige undladelsespåstande og sagsøgte sin påstand om frifindelse.
- 12 II. Relevant for revisionsappellsagens afgørelse er bestemmelser i den tyske Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (lov om konkurrencebegrænsninger), der lyder som følger:

§ 33 Fjernelse og undladelsespåbud

1. Enhver, der tilsidesætter en bestemmelse i denne del eller artikel 101 eller 102 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (den krænkende part), eller enhver, der tilsidesætter et påbud fra konkurrencemyndigheden, er over for den berørte person forpligtet til at fjerne den pågældende krænkelse og, hvis der er risiko for gentagelse, til fremover at undlade at krænke.
  2. (...)
  3. Den berørte person er den, der som konkurrent eller anden markedsdeltager påvirkes negativt af tilsidesættelsen.
  4. (...)
- 13 III. De præjudicielle spørgsmål er afgørende for, om der kan gives medhold i revisionsappellen. Inden der træffes en afgørelse, udsættes sagen derfor, og der indhentes i henhold til artikel 267, stk. 1, litra b), og samme bestemmelses stk. 3, TEUF en præjudiciel afgørelse fra EU-Domstolen (jf. om FIFA Football Agents Regulations: LG Mainz (den regionale ret i første instans i Mainz), forelæggelseskendelse af 30.3.2023 - 9 O 129/21).
  - 14 Appelretten (OLG Frankfurt a.M. (den regionale appeldomstol i Frankfurt a.M.), WuW 2022, 99) udtalte, at regulativet skulle måles i forhold til artikel 101, stk. 1, TEUF. Regulativet indebærer en konkurrencebegrænsning på markedet for spilleragentvirksomhed, som er mærkbar og relevant for det indre marked. Som et sportsligt regelsæt skal regulativet imidlertid i overensstemmelse med EU-Domstolens krav (jf. dom af 18.7.2006 – C-519/04 P, [udelades] Meca Medina), undersøges for forenelighed med kartelforbuddet. For anvendelsen af disse

principper, der begrænser kartelforbuddet, var det afgørende, om de konkurrencebegrænsninger, der er forbundet med reglerne i RfSV-regulativet, havde forbindelse til de af sagsøgte annoncerede sportslige mål. Dette er der tale om i den foreliggende sag. RfSV-regulativet er et sportsligt regelsæt som omhandlet i denne retspraksis. Sagsøgte har i medfør af sine vedtægter til opgave at sikre afviklingen af konkurrencer på fodboldområdet; reglerne i RfSV-regulativet tjener også dette formål. Regulativet regulerer betingelserne for rekruttering og ansættelse af sportsudøvere for at sikre en loyal afvikling af sportskonkurrencer. Spilleragenternes virksomhed har afgørende indflydelse på holdenes sammensætning, deres kontinuitet og sportslige styrke og er dermed direkte forbundet med den sportslige konkurrence. Spilleragenternes virksomhed påvirker den fair sportskonkurrence samt sportsudøvernes præstationer og deres sundhed. Formålet med regelsættet er at undgå afhængighedsforhold mellem spilleragenter, spillere og klubber. Sådant afhængighed kan bringe konkurrencens og sportens integritet og fairness i fare. Tidligere er både spillere og klubber således blevet skadet økonomisk og professionelt af spilleragenters kriminelle praksis.

- 15 De anfægtede regler må derfor i detaljer skulle sammenholdes med de principper, der er fastlagt i »Meca Medina«-afgørelsen. Uafhængigt af det generelle formål skal det for så vidt angår hver af de af sagen omhandlede bestemmelser undersøges, om den vedrører det legitime formål, om der er en uadskillelig forbindelse mellem forfølgelsen af det legitime formål og konkurrencebegrænsningen, og om foranstaltningen står i rimeligt forhold til formålet.
- 16 Målt i forhold til dette tilsidesætter de bestemmelser, der anfægtes med første, fjerde, sjette og syvende undladelsespåstand vedrørende henholdsvis registreringspligten, forbuddet mod at modtage provision for efterfølgende transfers, forbuddet mod at modtage provision for formidling af mindreårige spillere og offentliggørelsen af alle betalinger til sagsøgte, ikke artikel 101 TEUF. Derimod er underkastelsespligten, der er anfægtet ved den anden påstand, og den bestemmelse, der er anfægtet ved den tredje påstand, hvorefter juridiske personer, når de afgiver en agenterklæring, samtidig skal afgive en yderligere agenterklæring fra en privatperson, omfattet af forbuddet i artikel 101 TEUF. Den femte undtagelsespåstand er ubegrundet. De anfægtede cirkulærer kan ikke tilregnes sagsøgte. Derimod er den subsidiære femte påstand, litra a), begrundet. Sagsøgte er forpligtet til at kontrollere DFL GmbH.
- 17 2. Sagsøgerne kan få medhold i deres revisionsappel til prøvelse af denne afgørelse, hvis de over for sagsøgte har krav på nedlæggelse af undladelsespåbud i henhold til lov om konkurrencebegrænsningers § 33, stk. 1, jf. artikel 101, stk. 1, TEUF, mod de bestemmelser i RfSV-regulativet, der er anfægtet ved første, fjerde, sjette og syvende påstand. De grundlæggende betingelser i artikel 101, stk. 1, TEUF er opfyldt (jf. nærmere under a). Betingelserne for ansvarsfritagelse i henhold til artikel 101, stk. 3, TEUF kan på grundlag af rettens bedømmelse af sagens realitet ikke betragtes som opfyldt (jf. nærmere under b). Spørgsmålet er,

om en begrænsning af betingelserne i artikel 101, stk. 1, TEUF under hensyntagen til dels den overordnede sammenhæng, hvori regulativet har sin virkning, dels regulativets formål, kan komme på tale. Dette kan ikke besvares entydigt på grundlag af EU-domstolens hidtidige praksis (jf. nærmere under c). Afgørelsen afhænger derfor af svaret på de præjudicielle spørgsmål (jf. nærmere under d).

- 18 a) I henhold til artikel 101, stk. 1, TEUF er bl.a. vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder, der kan påvirke handelen mellem medlemsstaterne, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for det indre marked, uforenelige med det indre marked og forbudt. I denne sammenhæng må det gælde som en uskreven betingelse, at både konkurrencebegrænsningen og påvirkningen af den mellemstatslige handel er mærkbar. Enhver, der tilsidesætter forbuddet, er i henhold til lov om konkurrencebegrænsningers § 33, stk. 1, forpligtet til over for den berørte at opføre og afstå.
- 19 aa) Sagsøgte er i egenskab af en sammenslutning af virksomheder omfattet af artikel 101, stk. 1, TEUF. Blandt andet er fodboldklubberne i de tyske professionelle ligaer forenet i sagsøgte. For dem er fodbold først og fremmest en økonomisk virksomhed. Denne økonomiske virksomheds forbindelse til sport ændrer ikke den sagsøgtes virksomhedsstatus (jf. EU-Domstolens dom af 1.7.2008, C-49/07, [udelades] præmis 22 – MOTOE). Heller ikke den omstændighed, at sagsøgte ved siden af professionelle klubber også har amatørklubber som medlemmer, kan ændre denne vurdering (jf. om FIFA: EU-Domstolen, dom af 26.1.2005 – T-193/02, præmis 69-72 – Piau). Også sagsøgte i den foreliggende sag omhandlede regler, som vedrører modtagelsen af en forudgående, regelmæssigt vederlagt ydelse i form af spilleragentvirksomhed, udgør en økonomisk aktivitet. RfSV-regulativet må betragtes som en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder (jf. i denne henseende principielt: EU-Domstolens dom af 27. januar 1987 - 45/85, præmis 29-32. – brandforsikring; EU-Domstolen, [udelades] præmis 75 – Piau). Sagsøgtes hensigt med regelsættet, som fremgår tydeligt af § 1, nr. 1, i RfSV-regulativet, er at koordinere sine medlemmers adfærd på et specifikt marked, nemlig med hensyn til spilleragenters virksomhed i forbindelse med indgåelse af professionelle spillerkontrakter og transferaftaler.
- 20 bb) De her anfægtede bestemmelser i RfSV-regulativet fører også til en mærkbar konkurrencebegrænsning på markedet for spilleragentvirksomhed.
- 21 1) Bestemmelserne er ganske vist ikke rettet direkte mod spilleragenter, men mod klubber og spillere, der som aftagere af agentydelser tilhører den modsatte side af markedet. De har imidlertid den virkning, at de involverede spilleres, klubbers og virksomheders beslutningsfrihed begrænses, hvilket samtidig påvirker spilleragenternes økonomiske handlefrihed.

Disse sidstnævnte må tilpasse deres adfærd til bestemmelserne i regelsættet med henblik på at kunne være aktive på spilleragentmarkedet. I modsat fald risikerer

de, at spillere og klubber – under pres fra sagsøgte sanktioner (jf. § 9 i RfSV-regulativet) – afholder sig fra at engagere dem som spilleragenter.

- 22) 2) Konkurrencebegrænsningen er også mærkbar. Som forklaret er alle klubber og spillere, der er aktive i Tyskland, bundet af reglerne som aftagere af agentydelse. Derfor har kun agenter, der overholder de anfægtede bestemmelser om registreringspligt (jf. § 2, nr. 3, § 3, nr. 2 og 3), om aflønningsstruktur (jf. § 7, nr. 3 og 7) og om offentliggørelse af betalinger (jf. § 6, nr. 1), realistiske markedsmuligheder. Dette udelukkes ikke af præciseringen i § 1, nr. 4, i RfSV-regulativet, hvorefter professionelle spillerkontrakter og transferaftaler forbliver gyldige, selv om bestemmelserne i reglementet er blevet tilsidesat.
- 23) 3) Bestemmelserne i RfSV-regulativet kan derudover også påvirke handelen mellem medlemsstaterne. Som forklaret er alle klubber og spillere, der er aktive i Tyskland, bundet af reglerne som aftagere af agentydelse, hvilket indebærer, at alle spilleragenter, der er aktive i Tyskland, også begrænses af reglerne. Selv om reglerne kun gælder for hele det tyske marked, udgør de en barriere for markedsadgang for udenlandske spilleragenter, der ikke er underlagt de samme restriktioner i deres hjemlande. Dertil kommer, at et stort antal formidlede spillertransfers har en udenlandsk relation, når det gælder transfers til eller fra Bundesligaen. Relevansen for det indre marked er derfor hævet over enhver tvivl.
- 24) b) Appellretten har ikke undersøgt, om de anfægtede regler opfylder betingelserne for fritagelse i henhold til artikel 101, stk. 3, TEUF. Baseret på konklusionerne i appeldommen kan dette ikke antages.
- 25) c) Det er derfor en væsentlig forudsætning for sagens afgørelse, om der, som appelretten antog, indtræder en begrænsning af betingelserne i artikel 101, stk. 1, TEUF i overensstemmelse med principperne i EU-Domstolens afgørelse i »Meca Medina«-sagen.
- 26) aa) Ifølge EU-Domstolens praksis anerkendes begrænsninger af den forbudte adfærd i henhold til artikel 101, stk. 1, TEUF kun i særlige tilfælde (jf. EU-Domstolens, dom af 19.2.2002 – C-309/99, præmis 97 ff. – Wouters; af 28.2.2013 – C-1/12, præmis 93. – OTOC; af 18.7.2013 – C-136/12, præmis 53 f. – Consiglio nazionale dei geologi; af 23.11.2017 – C-427/16 og C-428/16, [udelades] præmis 54 – CHEZ Elektro Bulgarien). Derfor er ikke nødvendigvis enhver vedtagelse inden for sammenslutninger af virksomheder, som vil kunne begrænse parternes handlefrihed, omfattet af det forbud, der er fastsat i artikel 101, stk. 1, TEUF. En sådan vedtagelses forenelighed med Unionens konkurrenceregler kan ikke vurderes abstrakt. Ved anvendelsen af kartelforbuddet skal det snarere først tages i betragtning, i hvilken overordnet sammenhæng den pågældende vedtagelse indgår eller har virkninger, og herunder særligt, hvilke mål der søges nået med vedtagelsen. Det skal herefter undersøges, om de konkurrencebegrænsende virkninger, som følger af vedtagelsen, er uadskilleligt forbundet med opfyldelsen af de nævnte mål, og om de er forholdsmæssige i relation til disse mål. EU-Domstolen har – under hensyntagen til de særlige forhold, der gør sig gældende

for sportskonkurrencer – også anvendt disse principper i forbindelse med sportsforbunds fastsættelse af regler. Domstolen har fastslået, at et legitimt formål i ovennævnte forstand også kan forfølges med et sportsligt regelsæt, for så vidt som det – ligesom regler om dopingkontrol – hænger uløseligt sammen med organiseringen og afviklingen af sportskonkurrencer og netop tjener til at sikre en sund konkurrence mellem sportsudøverne (en såkaldt Meca Medina-test: EU-Domstolen, [udelades] præmis 43, 45. – Meca Medina).

- 27 bb) De faktiske omstændigheder i den foreliggende sag adskiller sig fra tidligere sager, hvor EU-Domstolen har overvejet en tilsvarende begrænsning af betingelserne i relation til vedtagelser truffet af sammenslutninger af virksomheder. Afgørelserne i sagerne »Wouters«, »OTOC«, »CHEZ Elektro Bulgaria« og »Consiglio nazionale dei geologi« vedrørte hver især erhvervsretlige regler for faglige repræsentative organer, der var oprettet i henhold til lov, og som havde kompetence til at udstede regler for deres område (jf. EU-Domstolen, [udelades] præmis 44, 62 – Wouters; [udelades] præmis 48 f. – OTOC; [udelades] præmis 5, 43 f. – Consiglio nazionale dei geologi; [udelades] præmis 21, 48 – CHEZ Elektro Bulgaria). Afgørelsen i »Meca Medina«-sagen var baseret på Den Internationale Olympiske Komité og et svømmeforbunds antidopingregler (jf. EU-Domstolen, præmis 27 f. – Meca Medina). Disse regler vedrørte direkte atleternes sportslige aktiviteter og den loyale afvikling af konkurrencen, dvs. markedet for afholdelse af sportskonkurrencer. De befandt sig dermed inden for rammerne af foreningsautonomien, som giver foreningerne mulighed for selv at regulere deres interne forhold (jf. artikel 12, stk. 1, i CFR (Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder), artikel 11, stk. 1, i EMRK, artikel 9, stk. 1, i GG (den tyske forfatning)). Det af den foreliggende sag omhandlede regulativ gælder ganske vist for både klubber og spillere, dvs. sagsøgte medlemmer, men det gælder også for spilleragenter, som ikke hører til sagsøgte medlemmer. Regulativet påvirker således et tredjepartsmarked, som befinder sig forud for den sportslige aktivitet, hvor klubberne og spillerne kun deltager som aftagere af agentydelsen. Konkurrencebegrænsninger for tredjeparter kan ikke retfærdiggøres på grundlag af foreningens autonomi alene. En forenings eller dens medlemmers privatretlige relationer til andre privatretlige enheder skal ikke vurderes anderledes end tilsvarende relationer mellem personer, der ikke er bundet til en forening (jf. BVerfG (forbundsdomstol i forfatningsretlige sager), kendelse af 12.10.1995 -1 BvR 1938/93, NJW 1996, 1203, præmis 9).
- 28 cc) Om regler, der i tilfælde som det foreliggende mærkbart begrænser den økonomiske handlefrihed for ikke-associerede markedsdeltagere, kan undtages fra forbuddet i henhold til artikel 101, stk. 1, TEUF ved anvendelse af Meca Medina-testen, kan ikke klart udledes af EU-Domstolens praksis. Der er forskellige synspunkter om dette spørgsmål.
- 29 1) Ifølge ét af synspunkterne finder de principper, som EU-Domstolen har udviklet i afgørelserne i bl.a. »Wouters«-sagen og »Meca Medina«-sagen, ikke anvendelse i situationer som den foreliggende. I henhold til dette synspunkt bør disse principper kun gælde, hvis regelsættet forfølger rent sportslige eller i det

mindste »sportsspecifikke« formål [udelades] [litteraturhenvisninger]. Dette understøttes af den omstændighed, at EU-Domstolen i »Meca Medina«-sagen lagde til grund, at begrænsningen af handlemulighederne som følge af antidopingregler »hænger uløseligt sammen med« den korrekte afvikling af en sportskonkurrence (EU-Domstolen, [udelades] præmis 45 – Meca Medina). Desuden kan sportsforbunds kompetence til at fastsætte regler for oprettelsen og udøvelsen af egen virksomhed på grund af sportskonkurrencernes særlige karakteristika (jf. herom: Generaladvokatens forslag til afgørelse fremsat den 15.12.2022 – C-333/21, [udelades] punkt 91 – European Super League), følge af medlemmernes privatretlige underkastelse under forbundets vedtægter og af forbundets juridisk anerkendte autonomi. Noget andet ville gælde, hvis der var tale om at regulere betingelser for markeder, som ikke direkte er relateret til selve sportskonkurrencerne, og hvis reguleringens genstand er aktiviteten i virksomheder, der ikke er medlemmer af sportsforbundet, og som derfor ikke kan påvirke indholdet af denne regulering. I dette tilfælde berettiger hverken sportskonkurrencernes særlige karakteristika eller den privatretlige kompetence til at udstede regler, som forbundene har fået via deres medlemmer, til i overensstemmelse med EU-Domstolens Meca Medina-test at se bort fra anvendelsen af artikel 101, stk. 1, TEUF [udelades]. I modsat fald kunne forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler i henhold til artikel 101, stk. 1, TEUF miste sin gennemslagskraft. Noget andet følger heller ikke af artikel 165, stk. 2, andet led, TEUF. Denne bestemmelse giver alene Unionen mulighed for at fremsætte henstillinger og at træffe lovgivningsmæssige tilskyndelsesforanstaltninger med henblik på at nå sit sportsrelaterede mål i henhold til artikel 165, stk. 4, TEUF, men ikke for at lempe kartelretlige forpligtelser [udelades] [litteraturhenvisning]. Desuden skal det tages i betragtning, at kun den demokratisk legitimerede lovgiver har kompetence til at konkretisere overordnede interesser, som er i strid med artikel 101, stk. 1, TEUF, på en regelbaseret måde [udelades] [litteraturhenvisning].

- 30 2) Ifølge et andet synspunkt afhænger anvendeligheden af de principper, der bl.a. er udviklet i »Wouters«-sagen og »Meca Medina«-sagen, ikke af, om et sportsforbunds regulativ alene vedrører den rent sportslige del af forbundets aktiviteter – navnlig markederne for afholdelse af sportskonkurrencer – eller om de har en direkte indvirkning på tredjeparters markeder. Principperne har snarere allerede gyldighed, hvis foreningens regler overhovedet kan bringes i en eller anden faktisk forbindelse med organiseringen og den korrekte afvikling af en sportskonkurrence. Det er alene, hvis de omstridte regler udelukkende forfølger (selvstændige) økonomiske mål og ingen sportsorganisatoriske mål i relation til konkrete sportskonkurrencer, at Meca Medina-principperne ingen anvendelse finder [udelades] [litteraturhenvisning]. Autonomien som forening er i denne sammenhæng ikke afgørende. Et legitimt formål, som er til hinder for den obligatoriske retsfølge i form af et forbud i henhold til artikel 101 TEUF, kan uafhængigt heraf ses i sportens særlige karakteristika, hvis etiske værdier i henhold til artikel 165, stk. 2, andet led, TEUF også er blandt de erklærede mål for Den Europæiske Union [udelades] [litteraturhenvisning]. Dette understøttes også af, at EU-Domstolen i »Meca Medina«-sagen ikke udtrykkeligt henviste til

autonomien som forening, men generelt henviste til de principper, der var nævnt i »Wouters«-sagen. Domstolen lagde til grund, at et regelsæts forenelighed med de EU-retlige konkurrenceregler ikke skulle vurderes abstrakt, men at det først skal tages i betragtning, i hvilken overordnet sammenhæng den pågældende vedtagelse indgår og har virkninger (jf. EU-Domstolen, [udelades] præmis 42 – Meca Medina). Den overordnede sportslige sammenhæng kan også omfatte bestemmelser, som ikke er af rent sportslig karakter, men som vedrører foreningsmedlemmers modtagelse af en ydelse, som kun indirekte påvirker den sportslige aktivitet. Hertil kommer, at markedet for spilleragentvirksomhed slet ikke ville eksistere uden sagsøgte organisering af den professionelle fodbold, hvorfor det i det mindste i denne henseende er direkte forbundet med den sportslige aktivitet.

- 31 dd) For så vidt som et sportsforbunds fastsættelse af regler vedrørende et tredjepartsmarked efter en undersøgelse af deres nødvendighed og proportionalitet i forhold til de reguleringsmæssige mål kan undtages fra anvendelsen af artikel 101, stk. 1, TEUF, og det første præjudicielle spørgsmål derfor skal besvares bekræftende, må det overvejes ikke at åbne denne undersøgelse samlet for alle de regler, der er udstedt af et sportsforbund, men at begynde med de regler, der fremviser en tilstrækkelig nærhed til forbundets sportslige aktivitet (det andet præjudicielle spørgsmål). En undersøgelse af, om der foreligger et legitimt formål, om de konkurrencebegrænsende virkninger nødvendigvis er forbundet med forfølgelsen af de angivne mål, og om de er forholdsmæssige i relation til disse mål, ville derefter kun være mulig og nødvendig med hensyn til disse specifikke regler.
- 32 d) Hvis man som appellen antager, at et legitimt formål som omhandlet i »Meca Medina«-dommen følger af den overordnede sammenhæng, som reglerne indgår i, skal de anfægtede specifikke regler undersøges i hvert enkelt tilfælde for at se, om de stemmer overens med dette generelle formål. På andet undersøgelsestrin skal det undersøges, om der er en nødvendig forbindelse mellem forfølgelsen af det legitime mål og konkurrencebegrænsningen. Og på det tredje trin skal det undersøges, om de enkelte restriktive foranstaltninger er proportionale, dvs. egnede, nødvendige og passende til at nå det legitime mål. Ved anvendelse af Meca Medina-testen vil i det mindste en del af de anfægtede regler kunne vise sig at være forenelige med artikel 101, stk. 1, TEUF.
- 33 Hvis Meca Medina-testen derimod ikke finder anvendelse på regelsæt af den af den foreliggende sag omhandlede art, som kun i en bredere sammenhæng er relateret til den kampafvikling, som en sportsforening organiserer, ville en overtrædelse af artikel 101, stk. 1, TEUF skulle bekræftes for så vidt angår alle de anfægtede regler.

[Udelades]